

Termeni de Referință (TdR) pentru

Servicii de advocacy in domeniul educatiei: consilierea in cariera si
invatamantul profesional si tehnologic

Context

Fundatia HEKS/EPER Romania si-a inceput activitatea in 2016, cu misiunea de a sustine persoanele din Romania care au nevoie de ajutor economic si social. Proiectele noastre se adreseaza grupurilor marginalizate si vulnerabile din societatea romaneasca. Pentru implementarea acestora, colaboram cu organizatii non-guvernamentale partenere din tara si strainatate. Principalele activitati ale fundatiei au fost/sunt in domeniile:

- educational (sprijinire programe after-school si programe de orientare si consiliere in cariera pentru elevii care provin din medii vulnerabile);
- ocupare (informare, consiliere si mediere a muncii, respectiv incluziunea persoanelor vulnerabile la locul de munca dupa angajare).

In domeniul educatiei, respectiv al educatiei incluzive, activitatile noastre vizeaza cateva momente cheie din parcursul educational al elevilor:

- advocacy pentru generalizarea si finantarea programului Scoala dupa scoala, pentru elevii din medii vulnerabile, in risc de abandon scolar (invatamant primar);
- **orientare si consiliere** in cariera, urmarind tranzitia de la gimnaziu la liceu/scoli profesionale;
- **informare, consiliere si mediere a muncii**, urmarind tranzitia de la scoli profesionale la angajare/primul loc de munca.

Incepand cu luna iulie 2024, Fundatia HEKS/EPER Romania implementeaza a doua faza a proiectului "De la educație la muncă decentă, județul Sibiu", alături de Asociația Filantropia Ortodoxă Sibiu și Fundația Open Fields.

Proiectul abordează tranziția de la clasa a VIII-a la clasa a IX-a, pe de o parte, în timp ce, pe de altă parte, întărește legăturile dintre angajatori, solicitanți de locuri de muncă, inspectoratul școlar și școlile profesionale si tehnologice pentru a îmbunătăți calitatea educației profesionale și a spori perspectivele de angajare ale tinerilor absolvenți ai acestora.

Obiectivul general al proiectului este creșterea accesului la o muncă decentă pentru tinerii adulți provenind din medii vulnerabile, inclusiv cei din comunitățile de romi.

Pentru atingerea acestui obiectiv, au fost definite următoarele rezultate, activități și grupuri tinta:

Output 1.1: Elevii de cls. a VIII-a au o viziune mai clara asupra carierei si isi aleg traseul educational in consecinta.

Activitati: informare si consiliere in cariera pentru elevi de cls. a VIII-a din medii vulnerabile, consilierea familiei, vizite la companii, tabara si implicarea resurse umane (Psihologi, consilieri scolari sau profesori) din scoala in timpul proiectului.

Grup tinta: 1000 elevi din medii vulnerabile (scoli gimnaziale), inclusiv romi, din judetul Sibiu.

Output 1.2: Personalul școlii (consilieri școlari, psihologi sau profesori) are capacitatea de a oferi consiliere în carieră, mentorat elevilor din medii dezavantajate.

Activitati: instruirii pentru personalul scolilor in domeniul orientarii in cariera, al educatiei incluzive si privind metode specifice de a sprijini elevii vulnerabili (de ex. mentorat, indrumare, imbunatatirea contactelor cu parintii).

Grup tinta: 100 profesori si alte resurse umane din cadrul scolilor (psihologi, consilieri scolari, directori) din judetul Sibiu

Output 1.3 – Elevii din medii devaforizate finalizeaza învățământul gimnazial și isi continua educatia

Activitati: consiliere cu privire la importanța educației, dreptul la educație, avantajele continuării educației; organizare „cluburi de fete” și „cluburi de baieti” în școli și prezentări/ateliere cu femei (rome) ca exemple de succes pe piața muncii.

Grup tinta: 360 de fete și 360 baieti din clasele a IV-a - a VI-a și 480 de familii din județul Sibiu.

Output 1.4 – Elevii claselor a VIII-a au performanțe școlare mai bune.

Activitati: activitati remediale/meditatii la materiile incluse în Evaluarea Națională (română, matematică).

Output 2.1: consolidarea legaturii între potențiali angajatori și absolvenții școlilor profesionale și tehnice pentru creșterea oportunităților de angajare pentru tinerii vulnerabili.

Activitati: networking și dialog cu potențiali angajatori/AJOFM/platforme de cautare locuri de muncă privind oportunitățile de angajare, conectarea angajatorilor cu școlile profesionale, informare, consiliere și mediere pentru absolvenții școlilor profesionale.

Grup tinta: 1000 elevi din medii vulnerabile (din școli profesionale și tehnologice), inclusiv romi, din județul Sibiu.

Output 2.2: Angajatorii au capacități sporite de a sprijini integrarea angajaților din medii defavorizate, prin instruirea mentorilor și procese de inducție/resurse umane adaptate.

Activitati: colaborare cu angajatori, instruire pentru angajatori, astfel încât aceștia să ofere sprijin post-angajare și îndrumare noilor angajați.

Grup tinta: 105 angajați din medii vulnerabile consiliați, 40 reprezentanți ai companiilor colaboratoare participă la instruirile pentru angajatori (județul Sibiu).

Output 2.3: Școlile profesionale au capacități sporite de a coopera cu sectorul privat și de a pregăti elevii pentru cerințele pieței muncii.

Activitati: Grup de lucru al actorilor locali (reprezentanți ai partenerilor proiectului, școlilor colaboratoare, angajatorilor colaboratori, autorităților publice locale interesate), dezvoltarea comună/îmbunătățirea planurilor de învățământ pentru unele profile de educație profesională.

SCOP: acordarea de consultanță/servicii de advocacy în domeniul educației, privind consilierea în cariera și învățământul profesional și tehnologic.

Servicii solicitate - servicii de advocacy în domeniul educației, privind consilierea în cariera și învățământul profesional și tehnologic, în perioada februarie 2026 – iulie 2027:

- **Promovarea recomandărilor** din studiul privind sistemul de consiliere în cariera (finalizat în iulie 2022), din studiul privind învățământul profesional și tehnologic (finalizat în ianuarie 2024) și din documentele de poziție (realizate în perioada iulie 2023-decembrie 2025, pe baza studiilor menționate și a discuțiilor cu partenerii proiectului și alți stakeholderi care participă la întâlnirile grupurilor locale de lucru) **sau formularea unor noi recomandări**, în funcție de măsurile anunțate în domeniul consilierii în cariera și al tranziției la învățământul tehnologic dual. Mai multe detalii privind cele două studii și documentele de poziție menționate se regăsesc în Anexa 1 – Resurse disponibile.
- **Participarea la întâlnirile grupului local de lucru din județul Sibiu** și oferirea de suport în organizarea acestora (stabilire agenda împreună cu reprezentanții Fundației HEKS/EPER România, moderare discuții). Se estimează un număr de 3 întâlniri în perioada februarie 2026 – iulie 2027;
- Networking și crearea unor relații pentru susținerea inițiativelor de advocacy, la nivel național și regional/județean (rețea de susținători), inclusiv prin **organizarea de întâlniri și/sau evenimente**.

Livrabile

- **Documente elaborate pentru promovarea unor recomandări existente sau formularea unor noi recomandări**, în funcție de măsurile anunțate în domeniul consilierii în cariera și al

tranzitiei la invatamantul tehnologic dual (scrisori deschise, recomandari transmise in cadrul unor consultari publice, etc.)

- **Evenimente de advocacy la nivel national si regional/judetean organizate** (agenda evenimentului, prezentarea sustinuta si/sau minuta intalnirii);

Durata, buget, milestones

Oferta transmisa va include un calendar al activitatilor, cu indicarea activitatilor, bugetului si a termenelor propuse pentru realizarea acestora

Durata propusa pentru contractul de servicii: Februarie 2026 – iulie 2027.

Experienta solicitata

- Experienta anterioara de advocacy (minim 3 campanii/proiecte anterioare), in special in domeniul educatiei;
- Cunoasterea aprofundata a contextului: domeniul educational din Romania si provocarile acestuia, in special consilierea in cariera si invatamantul profesional si tehnologic;
- Abilitati excelente de comunicare si relationare;
- Abilități analitice solide;
- Capacitatea de a furniza documente și rezultate de calitate în conformitate cu termenele stabilite.

Oferta transmisa va include:

- CV(uri)
- Oferta tehnica
- Oferta financiara

Buget disponibil (lei):

2026	2027	Total
30.000	15.000	45.000

Bugetul include atat serviciile de consultanta/advocacy, cat si bugetul aferent activitatilor de advocacy propuse (deplasari, cazari, costuri aferente evenimentelor organizate, etc.).

Anexa 1

Resurse disponibile:

1. Studiul "Sistemul de consiliere în carieră din România. Analiză empirică și legislativă, cu focus pe județele: Covasna, Mureș și Sibiu", realizat de SC Cognitrom SRL și finalizat în luna iulie 2022:

"Pentru a face o radiografie utilă a activității de consiliere în carieră din sistemul de învățământ românesc am realizat două tipuri de analize:

O analiză a legislației în vigoare, care a scos în evidență:

- a) că structura instituțională existentă, chiar dacă necesită o optimizare continuă, este adecvată pentru a susține activitățile de consiliere și orientare în carieră;
- b) că procesul efectiv de realizare a consilierii în carieră e foarte slab reglementat. Activitățile de orientare în carieră sunt punctuale, neobligatorii, fără un ghid metodologic unitar și o slabă participare a părinților/cadrelor didactice. Pe structura instituțională existentă, optimizarea procesului devine factorul cheie, nu a structurilor instituționale.

Analiza empirică a avut două dimensiuni: una calitativă (axată pe focus grup-uri cu profesioniștii din sistem) și alta cantitativă (analiza datelor statistice oferită de directorii CJRAE și a datelor obținute printr-un chestionar de analiză a consilierii în carieră). Cercetarea empirică a scos în evidență deficiențele procesului de consiliere în carieră și modalitățile de remediere a acestora.

Pe baza celor două tipuri de analiză, legislativă și empirică, am formulat o serie de 17 recomandări. Implementarea acestora ar putea produce, în opinia noastră, un salt calitativ în eficiența și accesibilitatea serviciilor de consiliere în carieră. Ele sunt prezentate mai jos:

- R1. Arondarea unui număr de 300 - 400 de elevi per consilier școlar
- R2. Recomandăm un număr minim de 6 ore/an de studiu (începând cu clasa a V-a) ca obligatorii pentru activități de consiliere în carieră la clasă (activități frontale)
- R3. Recomandăm păstrarea și consolidarea administrativă a CJRAE/CMBRAE
- R4. Recomandăm aplicarea paradigmei multi-method & multi-informant în autocunoașterea elevilor pentru orientarea școlară și profesională
- R5. Recomandăm utilizarea descrițiilor opțiunilor educaționale și a profilelor ocupaționale
- R6. Recomandăm utilizarea combinată a instrumentelor digitale și discuțiilor personalizate pentru analiza matching-ului persoană versus opțiune educațională/ocupațională
- R7. Recomandăm colaborarea consilier școlar - elev - părinte în realizarea și monitorizarea planificării pentru carieră
- R8. Recomandăm minim o întâlnire/an a consilierului școlar cu părinții elevilor dintr-un an de studiu
- R9. Contractul educațional dintre școală și familie trebuie să conțină un articol explicit referitor la faptul că părintele își dă consimțământul informat ca propriul copil să participe la activități de consiliere
- R10. Recomandăm consilierilor școlari instituirea unei proceduri formale, aprobată de Consiliul Profesoral, de învoire de la clasă a elevului pentru a beneficia de consiliere
- R11. Recomandăm consilierilor școlari să prezinte directorilor școlii un scurt raport anual asupra activității de consiliere pe care au desfășurat-o
- R12. Recomandăm factorilor de decizie dezvoltarea de consorții școlare

- R13. Recomandăm dezvoltarea învățământului dual ca mijloc de optimizare a orientării școlare și profesionale
- R14. Recomandăm utilizarea "*Săptămânii altfel*" din programa școlară în primul rând pentru procesul de orientare școlară și profesională
- R15. Recomandăm dezvoltarea/achiziționarea de instrumente digitalizate și validate pentru consilierea în carieră
- R16. Recomandăm traducerea și adaptarea instrumentelor de orientare în carieră în limba maghiară
- R17. Recomandăm realizarea unui ghid metodologic privind procesul de orientare școlară și profesională”¹.

2. Studiul „Analiza învățământului profesional și dual în România cu focus pe județele Sibiu, Covasna și Alba. Raport de cercetare”, realizat de SC Exclusive Minds SRL și finalizat în ianuarie 2024:

„Studiul urmărește evoluția și transformările din învățământul profesional și dual din România în ultimii treizeci de ani. Această perioadă a fost marcată de modificări legislative frecvente, dar și de o schimbare de percepție a învățământului profesional în societate. În ultimii ani, acest domeniu a început să cunoască o revitalizare, remarcându-se un interes crescut asupra învățământului dual și o creștere a implicării mediului de afaceri în pregătirea practică a elevilor. Cu toate acestea, există încă provocări consistente legate de calitatea pregătirii practice, colaborarea cu angajatorii și de alte aspecte. Pe lângă contextul național, sub lupa cercetării s-au aflat și alte elemente generale dinamice, precum evoluția numărului de elevi, de absolvenți și a personalului didactic în învățământul profesional, precum și rata abandonului școlar în această formă de învățământ din cele trei județe analizate.

Concluziile diagnozei acestui învățământului profesional și dual indică prezența unor multipli factori influenți. Reformele din ultimii 30 de ani au adus fluctuații și incertitudini, dar interesul pentru această formă de educație a crescut. Legea educației preuniversitare din 2023 reprezintă un pas semnificativ, plasând învățământul profesional în sistem dual ca o opțiune atractivă și flexibilă pentru elevi. Detaliile aplicării acestei legi rămân însă de clarificat.

Calificările profesionale din sistemul de învățământ profesional din România au suferit îmbunătățiri semnificative în ultimii ani, însă există în continuare anacronisme în denumirea unor specializări, ceea ce le face mai puțin atractive pentru elevi. Procesul de introducere a unor noi calificări este adesea dificil din cauza costurilor și a birocrăției implicate. Cu toate acestea, învățământul profesional în sistem dual a avut succes în a se adapta la cerințele pieței muncii și a obținut sprijin din partea agenților economici. Satisfacția elevilor și a părinților față de calificările actuale și procesul educativ sunt ridicate, dar există încă loc pentru îmbunătățiri în pregătirea teoretică și a calificărilor profesionale. Motivația elevilor pentru a alege învățământul profesional se bazează pe oportunitățile rapide de carieră, pe abilitățile practice dobândite, pe sprijinul financiar și pe variatele opțiuni de specializare, dar este influențată și de părinți, prieteni și de distanța față de școală.

Consilierea școlară și consilierea în carieră sunt aspecte esențiale în orientarea educațională și profesională a elevilor din România, dar sunt în continuare insuficient dezvoltate și neuniform aplicate în școli. Cu toate că există recunoaștere a importanței acestor servicii, există discrepanțe în ceea ce privește calitatea și accesul la ele. Cercetarea a relevat importanța introducerii timpurii a acestor servicii în parcursul educațional al elevilor și creșterea implicării părinților.

¹ Sumarul executiv al studiului „Sistemul de consiliere în carieră din România. Analiză empirică și legislativă, cu focus pe județele: Covasna, Mureș și Sibiu”, Mircea Miclea, Monica Crișan, Alexandra Gherman, Delia Ardelean

Practica de specialitate oferă oportunități semnificative, dar necesită o gestionare mai bună. Colaborarea strânsă cu agenții economici și AJOFM-urile este esențială pentru dezvoltarea curriculumului și integrarea absolvenților pe piața muncii. Dezvoltarea unor programe de tip Școala Altfel sau Săptămâna Verde ar contribui pozitiv la orientarea elevilor pentru o viitoare carieră.

Absenteismul și abandonul școlar rămân dificultăți cheie, având la bază cauze precum situația financiară precară a familiilor și dificultățile legate de navetă, dar și de contextul personal al elevilor. Paleta de provocări dezvăluite de cercetare este largă, incluzând prejudecățile, discriminarea, birocrăția și dezinteresul elevilor, care trebuie abordate pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța învățământului profesional în România.

Recomandările formulate în urma cercetării au în vedere îmbunătățirea semnificativă a învățământului profesional și dual din România, cu scopul de a dezvolta o forță de muncă mai bine pregătită și de a reduce abandonul școlar. O prioritate esențială constă în stabilizarea politicilor publice în domeniu pentru a elimina incertitudinea și a atrage investiții semnificative în sectorul educațional. Colectarea și analiza datelor privind inserția absolvenților pe piața muncii trebuie să fie sistematizată, contribuind astfel la fundamentarea deciziilor de planificare educațională. Un sistem eficient de monitorizare a inserției sociale și profesionale a absolvenților ar putea aduce claritate și o direcționare adecvată în politicile educaționale.

Sugestiile formulate se extind la nivelul planificării, cu accent pe revizuirea planurilor de școlarizare pentru a reflecta nevoile reale ale pieței muncii și a se asigura continuitatea în toate domeniile. Colaborarea strânsă între instituțiile de învățământ și mediul de afaceri este crucială, presupunând dezvoltarea și actualizarea curriculei pentru a se alinia la cerințele industriale actuale. Promovarea și informarea intensivă în mass-media și la nivel local este recomandabil să devină o normă pentru a putea crește atractivitatea învățământului profesional. Prin extinderea programelor de consiliere și orientare, precum și printr-o schimbare de mentalitate a părinților, se pot atrage mai mulți elevi către învățământul profesional și dual.

Oferirea unor programe de practică de specialitate și a unor stagii profesionale de calitate în companii ar fi benefic să devină o prioritate în formarea elevilor. Modernizarea infrastructurii școlare și adaptarea curriculumului la nevoile actuale ale pieței muncii sunt esențiale. În plus, atât calificările profesionale disponibile, cât și cadrele didactice ar trebui să fie în pas cu tehnologia și cerințele industriale. Dezvoltarea competențelor transversale și combaterea abandonului școlar și a absenteismului trebuie să fie parte integrantă din strategiile de îmbunătățire a învățământului profesional și dual. Implementarea unor programe de sprijin financiar pentru elevii din medii defavorizate poate contribui la reducerea acestor fenomene, asigurând egalitatea de șanse în accesarea educației.”²

3. Documentele de pozitie/policy briefs, realizate de CRPE in perioada iulie 2023 – decembrie 2025:

<https://www.heks-eper.ro/consilierea-in-cariera-obligatorie-pentru-accesul-la-munca-decenta/>

<https://www.heks-eper.ro/cum-facem-consilierea-scolara-si-profesionala/>

<https://www.heks-eper.ro/cum-facem-consilierea-scolara-si-profesionala-2/>

² Extras din sumarul studiului „Analiza învățământului profesional și dual în România cu focus pe județele Sibiu, Covasna și Alba. Raport de cercetare”, Dr. Irina Sînziana Niță, Dr. Claudia Petrescu



<https://www.heks-eper.ro/consilierea-scolara-si-profesionala-in-relatie-cu-comunitatea/>

<https://www.heks-eper.ro/bune-practici-in-asigurarea-procesului-de-orientare-in-cariera/>

<https://www.heks-eper.ro/orientarea-in-cariera-in-relatie-cu-comunitatea-bune-practici-la-nivel-european/>

<https://www.heks-eper.ro/guvernanta-invatamantului-tehnologic-la-nivel-local-cum-se-aseaza-la-aceeasi-masa-actorii-interesati-pentru-a-contura-si-imbunatati-oferta-invatamantului-tehnologic/>

<https://www.heks-eper.ro/orientarea-in-cariera-in-invatamantul-profesional-si-tehnic-bune-practici-la-nivel-european/>

<https://www.heks-eper.ro/promovarea-invatamantului-profesional-si-tehnic-bune-practici-la-nivel-european/>

<https://www.heks-eper.ro/cum-reducem-abandonul-scolar-in-invatamantul-profesional-si-tehnic-din-romania-vectori-de-actiune-si-bune-practici-europene/>

<https://www.heks-eper.ro/propuneri-pentru-o-mai-buna-corelare-a-invatamantului-profesional-si-tehnic-la-piata-muncii/>